

Rola komitetów audytu w komunikacji finansowej: doświadczenia z sektora bankowego w Polsce

Dr Agnieszka Słomka-Gołębiowska

Mgr Paweł Spiechowicz

Szkoła Główna Handlowa

Po co Komitet Audytu?

- ❑ wsparcie Rady Nadzorczej w wypełnianiu jej funkcji
 - ❑ usprawnienie prac Rady Nadzorczej
 - ❑ wzmocnienie pozycji Rady Nadzorczej w spółce
- ❑ zapewnienie inwestorom pełnej transparentności w kwestiach finansowych
 - ❑ zapobieganie nadużyciom
- ❑ wymóg prawny ustawy o biegłych rewidentach

Komitet Audytu nie jest organem spółki.

Nie zastępuje Rady Nadzorczej, stanowi dla niej wsparcie.

Cele Komitetu Audytu

- wzmocnienie efektywności nadzoru nad spółką poprzez przygotowywanie decyzji, które podejmuje cała Rada Nadzorcza,
- usprawnienie prac Rady przez zapewnienie, by decyzje były podejmowane po należytych rozpatrzeniach i opierały się na solidnych podstawach – analizach przeprowadzanych przez ekspertów z dziedziny finansów i rachunkowości,
- wzmocnienie autonomicznego czynnika decyzyjnego w tych obszarach, gdzie może dojść do konfliktu interesów między zarządem a spółką, czy akcjonariuszem większościowym a mniejszością w spółce.

Obszary wsparcia Rady Nadzorczej przez Komitet Audytu

- I. Sprawozdawczość finansowa (SF)
- II. Kontrola wewnętrzna (KW)
- III. Zarządzanie ryzykiem (ZR)
- IV. Nadzór nad działalnością audytu wewnętrznego (AW)
- V. Rewizja finansowa (RF)

Geneza i rozwój komitetów audytu

1. Powołanie komitetu audytu w USA w roku 1978 – wymóg dla spółek giełdowych.
2. Rekomendacja powołania komitetu audytu w Wielkiej Brytanii i określenie jego składu (Raport Cadbury'ego, 1992).
3. Od lat 90-tych dobra praktyka najpierw w krajach o jednopoziomowym modelu rady (Francja, Hiszpania i Belgia), później w krajach o dwupoziomowym modelu rady (Niemcy, Austria i Dania).
4. W Polsce dobra praktyka od 2005 roku.
5. Ustawa SOX w USA oraz Dyrektywa Parlamentu Europejskiego 2006/43/EC wprowadzająca normę prawną o tworzeniu komitetów audytu w spółkach giełdowych.

Badania empiryczne

Cel badania: ocena funkcjonowania komitetów audytu w Polsce w latach 2008-2009.

Zakres badania:

- 11 banków notowanych na giełdzie w Warszawie;
- Zakres zadań podejmowany przez komitety audytu, rola komitetów audytu w komunikacji finansowej oraz skład komitetów audytu;
- Informacje pozyskano z statutów spółek, sprawozdań finansowych, sprawozdań z działalności rady nadzorczej i/lub sprawozdań komitetów audytu, raportów o stosowaniu Dobrych Praktyk spółek notowanych na GPW w Warszawie oraz innych raportów okresowych i bieżących publikowanych za lata 2008 i 2009.

Komitety audytu w bankach notowanych na GPW

Sektor	Liczba polskich spółek	Liczba spółek z KA	Udział spółek z KA	Liczba KA powołanych przed 2008r.	Udział spółek z KA przed 2008r.
Bankowy	15	12	80%	12	80%
Paliwowy energetyka, telekomunikacja	18	13	72%	5	28%
Usługi	72	22	31%	5	7%
Przemysł ciężki	110	32	29%	6	5%
Handel	52	13	25%	3	6%
Deweloperzy i finanse	40	10	25%	1	3%
Przemysł lekki	54	13	24%	0	0%
Razem	361	115	32%	32	9%
WIG 20	19	16	84%	10	53%
mWIG 40	39	21	54%	6	15%
sWIG 80	76	35	46%	11	14%

Funkcjonowanie komitetu audytu

Nazwa Banku	Ilość członków w RN	Ilość członków w KA	Rok powołania KA	Czy sporządzono regulamin KA
PKO Bank Polski	8	3	2006	tak
Bank Pekao	9	5	przed 2008	b.d
Bank Zachodni WBK	9	4	przed 2001	Tak
ING Bank Śląski	8	4	przed 2008	Tak
Bank Handlowy w Warszawie	11	5	przed 2008	Tak
BRE Bank	10	4	2005	b.d
Bank Millennium	10	4	2000	b.d
Getin Noble Bank *	5	n/d	2008	Tak
Kredyt Bank	7	3	2002	Tak
Bank BPH	13	5	przed 2008	Tak
Bank Ochrony Środowiska	8	3	2004	b.d
średnia	8,9	4,0		tak = 7
mediana	9	4		b.d = 4 ⁸

Ocena realizacji zadań przez komitety audytu

Nazwa banku	SF	KW	ZR	AW	RF	razem
Bank BPH	4,5	3	2	3	4	16,5
Bank Zachodni WBK	4	4	1,5	1	2	12,5
ING Bank Śląski	4	3	3,5	2	0	12,5
Bank Pekao	2,5	2	2	2,5	1,5	10,5
BRE Bank	3	1	1	3	2	10
PKO Bank Polski	5,5	0	1	1,5	1,5	9,5
Bank Handlowy w Warszawie	2,5	1,5	0,5	1,5	3	9
Kredyt Bank	2,5	1,5	1	1,5	1,5	8
Bank Millennium	0	2	1	3	1	7
Bank Ochrony Środowiska	0	0,5	3	1,5	2	7
Getin Noble Bank	1	0	1	1	0	3⁹

Ocena niezależności i kwalifikacji członków komitetów

Nazwa Banku	NIEZALEŻNOŚĆ				Kwalifikacje przewodniczącego	Kompetencje członka niezależnego
	Ilość niezależnych	Udział w KA	Przewodniczący	Definicja w statucie		
PKO Bank Polski	3	100%	tak	brak	tak	tak
Bank Pekao	3	60%	tak	tak	b.d	nie
Bank Zachodni WBK	3	75%	tak	tak	tak	tak
ING Bank Śląski	1	25%	tak	tak	tak	tak
Bank Handlowy	3	60%	tak	tak	b.d	nie
BRE Bank	2	50%	nie	tak	tak	nie
Bank Millennium	2	50%	tak	tak	tak	nie
Getin Noble Bank	0	0%	nie	brak	b.d	n/d
Kredyt Bank	1	33%	nie	brak	b.d	nie
Bank BPH	3	60%	tak	tak	tak	tak
BOŚ	3	100%	tak	brak	b.d	nie
średnia	2,2	53%	tak = 8	tak = 7	tak = 6	tak = 4
			nie = 3	brak=4	b.d = 5	nie = 7

Wnioski z badania

1. Funkcjonowanie komitetu audytu – obszar mało zbadany
2. Część banków posiada komitet audytu aktywnie sprawujący nadzór nad spółką.
3. Rzadko niezależni członkowie komitetu posiadają stosowane kompetencje.
4. Brak zaangażowania komitetów audytu w proces komunikacji finansowej.

**Źródło ciekawych opracowań na temat
funkcjonowania komitetów audytu w Polsce:**

www.KomitetAudytu.pl